

houden het maar op de juistheid van de door de vereniging zelf geplaatste advertentie. De leden van de chewre waren afkomstig uit de Oosteuropese gebieden die toen tot Rusland behoorden en uit Galicië, een gebied in Zuid-Polen dat deel uitmaakte van het Habsburgse Rijk. Bij de inwijding van de sjoel Kipstraat in 1928 werden degenen die de stoot tot de oprichting hadden gegeven herdacht, onder anderen de heren Carmusen, Wijnberg, Ruben Hildebrand, Sustrowitz, Salmanowitz, Spilke en Ettingen¹⁶). De chewre naam betekent 'Vereniging van Broeders', Amos 1,9. Een belangrijke doelstelling was de hulp aan de vaak zeer arme immigranten en doortrekkenden uit Oost-Europa en uit België. Er werd geholpen met geld en met levensmiddelen, bijvoorbeeld pakketten met Pesach (Pasen).

Of men begonnen is met een huissjoel is niet bekend. De eerste definitieve synagoge werd gevestigd in een verbouwd pakhuis Reederijstraat 6, zoals de verbrede Groote Draaisteeg vanaf 1900 heette. De chewresjoel lag op anderhalve minuut lopen van de Grote Synagoge op de Boompjes 'om de hoek'. De capaciteit bedroeg 80 mannen- en 25 vrouwenplaatsen. Er waren diensten op vrijdagavond, op sabbat, op de feestdagen en op de jaartijddagen (de jaarlijkse herdenking van een sterfdag). Op Jamiem Noraiem, de hoge feestdagen, huurde men de bovenzaal van de Tivoli Schouwburg om alle bezoekers van een zitplaats te verzekeren. Het Weekblad voor Israëlietische Huisgezinnen meldt op 24 september 1919 dat er in dat jaar 1500 gulden is bijeengebracht. Maar dit was niet voldoende voor een nieuw gebouw, waarvan de jaarlijkse exploitatie op 10.000 gulden werd geschat. Het bestuur werd in hetzelfde jaar verjongd en van vier op zeven leden gebracht.

Het einde van de Eerste Wereldoorlog luidde de terugkeer in van een aantal Oostjoodse vluchtelingen naar België en Oost-Europa. 'Agoedath Achiem' heeft hierdoor waarschijnlijk ook leden verloren. Op 5 mei 1922 staan er sombere berichten in het Weekblad voor Israëlietische Huisgezinnen. Twee voorzitters, Gerschtanowitz en Auerbach, moesten door omstandigheden hun functie neerleggen, en de leden komen nog slechts op de hoge feestdagen bijeen. Sedert de herfst van het vorige jaar houdt men bijeenkomsten op zondagavond. Iedere sabbat wordt bij een van de leden minjan gemaakt, dat wil zeggen een godsdienstige bijeenkomst gehouden met minstens tien mannen van dertien jaar of ouder. Toch wist de chewre de moeilijkheden te boven te komen.

Op 11 januari 1923 werd koninklijke goedkeuring verleend aan